

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 18P/48/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823231645
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Iveta Bebejová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2023:5823231645.3

Uznesenie

Okresný súd Námestovo vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Q. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, rozhodnutím súdu t.č. Reedukačné centrum so sídlom Hlohovec, Zámok 1, IČO: 00163309, mal. dieťa zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, dieťa rodičov - matka: G. S., rod. W., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom G., W. O. XXX/XX a otec: X. W., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom R. X., adresa na doručovanie: R. X. XXX, o podnete na zrušenie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje Reedukačnému centru, Zámok 2275/9, Hlohovec, IČO: 00163309, odovzdať mal. Q. W., nar. XX.XX.XXXX do dočasnej osobnej starostlivosti matke G. S., rod. W..

II. Toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného ukončenia konania vedeného na Okresnom súde Námestovo sp. zn. 18P/48/2023 o zrušenie výchovného opatrenia.

odôvodnenie:

1/ Súd rozsudkom sp.zn. 4P/3/2023-18 zo dňa 14.03.2023, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 20.04.2023 dočasne odňal maloletého Q. W., nar. XX.XX.XXXX rodičom G. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. O. XXX, G. a X. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. X. XXX a nariadil maloletému Q. W., nar. XX.XX.XXXX pobyt v zariadení na výkon rozhodnutia súdu za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení Reedukačné centrum, Zámok 2267/1, 920 01 Hlohovec na dobu 6 mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. V zmysle vyššie uvedeného rozsudku pobyt maloletého dieťaťa v Reedukačnom centre má končiť dňa 20.10.2023.

2/ Dňa 28.10.2023 bola súdu dourčená správa od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo (ďalej len „ÚPSVaR“) o priebehu výkonu výchovného opatrenia. ÚPSVaR v nej uviedol, že počas pobytu mlad. Q. boli v zariadení na výkon rozhodnutia súdu v Reedukačnom centre v Hlohovci vykonávané pravidelné návštevy mladistvého. Počas reedukačného procesu sa mlad. Q. zúčastnil v zariadení rôznych aktivít ako lyžiarsky výcvik, výlety, maškarný ples, v zariadení sa mlad. Q. darilo dosahovať celkom dobré výsledky v škole. Napriek ťažšej adaptácii na prostredie si postupne na prostredie zvykal. Matka bola počas pobytu maloletého v zariadení na niekoľkých návštevách, taktiež s mladistvým udržiavala pravidelný kontakt. S otcom bol mlad. Q. len v sporadickom kontakte, mladistvý o väčší kontakt s otcom neprejavoval záujem. Mladistvý Q. absolvoval aj niekoľko pobytov v domácom prostredí, počas pobytov mladistvého v domácom prostredí bolo správanie mladistvého zo strany orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately monitorované. Počas vianočných prázdnin v školskom roku 2022/23 bola v rodine maloletého realizovaná návšteva za účelom overenia aktuálnej situácie v rodine. Počas pobytu maloletého v domácom prostredí sa stala konfliktná situácia, ktorú si však matka s maloletým Q. vedeli ujasniť. Okrem tohto jedného incidentu, sa podľa vyjadrenia matky správal mal. Q. vhodne, rešpektoval pravidlá stanovené v rodine. Nenavštevoval vo večerných hodinách disko kluby a iné podobné podniky. Počas jarných prázdnin bola taktiež realizovaná návšteva v domácom prostredí.

Matka aj maloletý sa vyjadrili, že ich vzťah a vzájomná komunikácia sa zlepšila. Maloletý Q. pomáhal matke so súrodencami aj s domácimi prácami. Pravidlá v rodine dodržiaval, nenavštevoval vo večerných hodinách disko kluby a iné podobné podniky. Počas pobytu v domácom prostredí cez letné prázdniny je naďalej poskytované maloletému aj matke sociálne poradenstvo, podpora a pomoc. Maloletý si našiel brigádu a má v pláne zarobiť si na vodičské oprávnenie. Od septembra má v pláne pokračovať v štúdiu druhého ročníka na Strednej škole I. v K. v trojročnom odbore murár. Maloletý je v rodine nápomocný pri domácich prácach a dohliadaní na súrodencov. S otcom sa maloletý stretáva každé ráno pri potravinách, kde si chodia obaja kúpiť do práce desiatu. Správanie maloletého je slušné, pravidlá v rodine dodržiava. Maloletý Q. sa vyhýba konfliktným situáciám, nenavštevuje nevhodné podniky. Počas pobytov maloletého v domácom prostredí nebolo zistené nevhodné správanie sa maloletého. Maloletý počas pobytu v domácom prostredí používa nové správne vzorce správania. Výchovné opatrenie u maloletého splnilo svoj účel a reedukačný proces bol úspešný. Odporúčame ukončenie výchovného opatrenia k 31.8.2023.

3/ Správu ÚPSVaR uvádzanú v odseku 2 tohto uznesenia súd posúdil ako podnet ÚPSVaR Námestovo na zrušenie výchovného opatrenia z dôvodu, že reedukačný proces bol úspešný. Na základe uvedeného podnetu súd uznesením č.k. 18P/48/2023 zo dňa 13.09.2023 začal s poukazom na § 23 ods. 2 z. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) konanie o zrušenie výchovného opatrenia nariadeného mal. Q. W., nar. XX.XX.XXXX rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 4P/3/2023-18 zo 14.03.2023.

4/ Súd si vyžiadal od Reedukačného centra Hlohovec (ďalej len „RC“) správu o aktuálnych pomeroch maloletého. RC v správe doručenej súdu 13.09.2023 uviedlo, že ml. Q. W., narodený dňa XX.XX.XXXX, bol do Reedukačného centra Hlohovec prijatý dňa 06.10.2022 na základe nariadenia neodkladného opatrenia Okresného súdu Námestovo, zo dňa 28.09.2022, sp. zn. 4P/83/2022-20. V školskom roku 2022/2023 bol zaradený do 1.A triedy v učebnom odbore 3661 H 00 murár na SOŠ, Zámok 9, 920 01 Hlohovec. V školskom prostredí vystupuje ako priemerný žiak, ktorý sa na prostredie školy adaptoval bez väčších problémov. Od začiatku pobytu vyjadroval o výučbu len sporadický záujem, do kolektívu zapadol s výhradami. Ťažšie si zvykal na nových ľudí, najmä na výrazných členov skupiny, s ktorými sa dostával do menších konfliktov. Časom si našiel svoje miesto v kolektíve a so spolužiakmi nemal žiadne problémy. Na školskom prospechu mu záleží málo, patrí k slabším žiakom aj napriek tomu, že by bol schopný dosahovať lepšie výsledky. Na vyučovaní je často pasívny a bez záujmu o predmet, má snahu vyrušovať, odvádzať pozornosť od preberanej témy, zahovárať. Je potrebné ho napomínať a usmerňovať - striktné dbať na dodržiavanie vopred stanovených hraníc. Jeho správanie sa odvíja od aktuálneho psychického naladenia a taktiež od ľudí, ktorými je obklopený. Inklinuje skôr k problémovej skupine žiakov, ktorým sa snaží prispôbiť a napodobňuje ich, často provokuje a strháva na seba pozornosť. V komunikácii s pedagógom je niekedy slušný, inokedy familiárny, na kritiku reaguje pohrdavo, drzo, obhajuje sa, svoje problémy racionalizuje a obviňuje okolie. V druhom polroku šk. roka 2022/2023 sa jeho správanie mierne zlepšilo, snažil sa podávať lepšie výkony kvôli dosiahnutiu odmeny vo forme uvoľnenia na letné prázdniny, čo ho veľmi motivovalo. Na odbornom výcviku podáva slabý výkon. Majster ho vníma ako málo zručného, lenivého žiaka, ktorý sa vyhýba väčšine typov prác, až na jednoduchšie pomocné práce. Opakovane mal problém s dodržiavaním predpisov BOZP a často odchádzal z pracoviska bez vedomia majstra. Získané teoretické znalosti len veľmi ťažko aplikuje v praxi, dopúšťa sa opakovaných chýb. V skupine si vybudoval pomerne výrazné miesto, čo však malo i negatívny dopad na fungovanie na pracovisku - občas vyvolával konflikty a nabádal iných členov na rôzne činnosti. V prípade napomenutia reaguje príliš citlivo a vzťahovačne. Na úseku výchovy sa ml. Q. adaptoval ťažšie, dlhší čas si zvykal na vnútorný poriadok zariadenia, povinnosti a celkový systém zariadenia. Od začiatku pobytu sa u neho prejavovala tendencia k ulievaniu sa a k nedbanlivému plneniu si povinností. Časom si začal uvedomovať, že takýmto prístupom si svoj pobyt v zariadení len komplikuje a dostáva sa do napätých situácií - svoje správanie zmenil a začal vynakladať väčšiu snahu. V skupine nepatril medzi silných členov, aj napriek tomu, že sa o to snažil, no nachádzal sa v jej jadre. Postupom času si s ostatnými členmi vytvoril priateľské vzťahy, ktoré sú pomerne nekonfliktné, až na pár výnimočných situácií. Do spoločných aktivít sa zapája rád. Svoje povinnosti si začal plniť zodpovedne, ale ich plnenie si stále vyžaduje kontrolu. Zásady osobnej hygieny dodržiava, dbá na svoj vonkajší vzhľad. Ako problematickú oblasť vnímajú jeho vychovávateľa najmä prejavy egocentrického správania, ktoré sa občas premietli do konfliktných situácií predovšetkým s chlapcami z iných výchovných skupín. Aj napriek svojej impulzivite je schopný korigovať svoje správanie i v záťažových situáciách - nedostáva sa do fyzických konfliktov, reaguje skôr verbálne, najmä vulgarizmami, ale i uzavretím sa do seba. Pri

takejto situácii si ml. Q. vyžaduje pokoj a samotu, aj minimálny podnet ho v emočne napätej situácii dokáže rozdráždiť, čím sa jeho nálada ešte zhorší, avšak, prejavy vzdorovitého správania sa podarilo eliminovať. V záťažových situáciách sa prejavuje jeho emočná labilita a vzdorovitosť najmä vo forme neustálej potreby vulgárneho vyjadrovania sa a tvrdohlavého nasledovania vlastnej idey, potrebuje mať posledné slovo. Je impulzívny typ osobnosti, no je schopný i rýchlo vychladnúť. Nemá problém komunikovať s dospelými ľuďmi, práve naopak, občas zabúda na vymedzené hranice - rád vyjednáva a má tendenciu upadať do familiárnosti. Problémy nastávajú najmä v prípade, kedy mu nie je splnené to, čo sám žiada, očakáva alebo niekto nespĺňa jeho predstavy. Kritiku prijíma s veľkými výhradami a hypersenzitívne. V tomto zmysle je egocentrický a ukazuje sa, že jeho sebaregulačné vlastnosti sú nezrelé. Agresívne tendencie sa javia ako vonkajšie - prostredníctvom zosmiešňovania, provokovania či používania vulgarizmov sa vysporiada s osobným diskomfortom, ktorý vyplýva z určitých situácií. S vyslovene agresívnym správaním, kedy by nebol schopný sebakontroly, sa u neho nestretli - nejaví sa ako ohrozujúci či nebezpečný. Počas prvých týždňov pobytu mal opakovaný problém konkrétne s jedným chlapcom, kedy došlo k obojstrannému fyzickému útoku, no bez závažných dôsledkov. Táto situácia sa prešetrovala a boli realizované potrebné kroky k eliminovaniu nepriaznivého správania na oboch stranách. Časom sa situácia zlepšila a k podobnému konaniu už nedochádzalo. V domácom prostredí bol zvyknutý na prejavy lásky a náklonnosti, má veľmi blízky vzťah so súrodencami a matkou. Osobný kontakt mu v zariadení výrazne chýbal od začiatku pobytu, čo sa prejavovalo plačlivosťou a smútkom. Tento deficit si kompenzoval pravidelným telefonickým kontaktom s rodinnými príslušníkmi. Taktiež bol vždy uvoľnený na dočasný pobyt do domáceho prostredia počas prázdnin, kde neboli zistené nevhodné prejavy v správaní. Aktuálne ml. Q. sa t. č. nenachádza v zariadení RC Hlohovec. Vo vopred stanovenom termíne, 03.09.2023, sa nevrátil z letných prázdnin naspäť do zariadenia. Ospravedlnila ho jeho matka, ktorá uviedla, že jej syn má zdravotné problémy, čo bolo potvrdené i lekársnym vyšetrením a zaslaním lekárskej správy do nášho zariadenia. Letné prázdniny strávil pravdepodobne u matky, keďže s ňou naše zariadenie komunikovalo ohľadom uvoľnenia na domáci pobyt v čase prázdnin. Naše zariadenie nedisponuje inými informáciami a preto nemáme vedomosť, či strávil nejaký čas aj u otca. Ostatné prázdniny za šk. rok 2022/2023 trávil taktiež u matky. Zo zdravotných dôvodov teda nenastúpil do II. ročníka na SOŠ, Zámok 9, 920 01 Hlohovec. Dňa 13.09.2023 bola matka opätovne vyzvaná o zaslanie lekárskeho potvrdenia, že zdravotný stav ml. Q. mu naďalej neumožňuje návrat do reedukačného centra. Na spätnú väzbu čakáme, zatiaľ bez odozvy. Počas celého pobytu bol takmer v každodennom telefonickom kontakte s matkou a so súrodencami. O otcovi sa vyjadroval veľmi sporadicky. Ml. Q. je motivovaný k samostatnému fungovaniu vo vonkajšom prostredí, k pozitívnej zmene a zameraniu sa na osobný komfort nielen v osobnom, ale i v pracovnom živote. Faktom je, že sa zameriava na napĺňanie nielen aktuálnych potrieb, ale stanovuje si i dlhodobé ciele - chce pracovať a zarábať si vlastné peniaze, taktiež si dokončiť strednú školu v mieste bydliska. Avšak, aj napriek tomu je možné riziko výskytu nežiaduceho správania, ktoré je prítomné u mladistvých s poruchami správania. Nevylučujeme, že jeho správanie bolo počas posledných mesiacov pobytu z časti účelové, keďže chcel odísť na prázdniny. Doposiaľ však neevidujeme žiadne ťažkosti vyplývajúce z pobytu v domácom prostredí. Práve naopak, podľa predchádzajúcej správy z pobytu, orgán SPODaSK uviedol, že pôsobil nápomocne a aplikoval nové, správne vzorce správania. Vnímame, že v domácom prostredí má možnosť napredovať a zamerať sa na dlhodobé ciele, ktoré si stanovil už počas pobytu v našom zariadení. Voči rozhodnutiu súdu zariadenie RC Zámok 2275/9, Hlohovec nebude mať námietky.

5/ Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6/ Podľa § 360 ods. 1, 2 CMP:

- (1) Neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.
- (2) Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

7/ Podľa § 367 ods. 1,3, 4 CMP:

- (1) Neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.
- (3) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

(4) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

8/ Súd musí v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia predovšetkým skúmať, či je návrh navrhovateľa osvedčený, tiež je potrebné skúmať, či je neodkladné opatrenie potrebné, teda naliehavosť situácie. Nevyhnutnosť úpravy je ponechaná na voľnú úvahu súdu. Súd sa pritom opiera o výsledky urýchleného zisťovania. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia ochrana maloletých. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (článok 5 z. č. 36/2005 Z.z. o rodine, článok 3 Dohovoru o právach dieťaťa).

9/ V danom prípade súd začal konanie ex offo vo veci zrušenia výchovného opatrenia, ktorým súd nariadil mal. Q. W., nar. XX.XX.XXXX pobyt v Reedukačnom centre Hlohovec z dôvodu dlhodobého problémového správania maloletého na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti uznesenia, ktorým bolo výchovné opatrenie nariadené. Vzhľadom k uvedenému má byť pobyt maloletého v RC ukončený 20.10.2023. Zo správy ÚPSVaR Námestovo, aj RC Hlohovec, však vyplýva, že už v súčasnosti sú dané dôvody pre ukončenie nariadeného výchovného opatrenia, nakoľko toto už splnilo sledovaný účel. Správanie dieťaťa počas pobytu v RC, ale aj v domácom prostredí, do ktorého bol maloletý často uvoľňovaný počas prázdnin a sviatkov, bolo primerané, neboli zistené u dieťaťa nevhodné prejavy v správaní a zariadenie neevidovalo žiadne ťažkosti vyplývajúce z pobytov dieťaťa v domácom prostredí. Mal. Q. je výrazne citovo naviazaný na matku a svojich súrodencov, ktorí sú v starostlivosti matky a je už motivovaný k samostatnému fungovaniu vo vonkajšom prostredí, nechce pokračovať v štúdiu na SOŠ Hlohovec, ale chce dokončiť strednú školu v mieste bydliska. Vzhľadom na začiatok nového školského roka 2023/2024 je súd toho názoru, že je potrebné dočasne upraviť pomery mal. Q. W. neodkladným opatrením, tak aby už v začiatkoch školského roka mohol nastúpiť na strednú školu v domácom prostredí o ktorú má záujem a na ktorej môže pokračovať v štúdiu a nedochádzalo tak k prestupom maloletého v rámci škôl, až po rozhodnutí súdu o zrušení výchovného opatrenia, ktoré sa súdu javí ako opodstatnené vzhľadom k vyjadreniam, že vo výchovnom opatrení nie je potrebné pokračovať, vzhľadom na aktuálne pomery a správanie dieťaťa. Nie je v záujme dieťaťa predlžovať jeho pobyt v ústavnom zariadení pokiaľ pre to nie sú vážne dôvody. Z uvedených dôvodov súd aj bez návrhu s poukazom na § 360 ods. 1 CMP nariadil Reedukačnému centru Hlohovec, v ktorom sa výchovné opatrenie nariadené súdom vykonáva, odovzdať mal. Q. W. do dočasnej starostlivosti matky, ktorá zabezpečovala osobnú starostlivosť o maloletého aj v čase kedy bol maloletý uvoľnený z RC do domáceho prostredia a na ktorú je maloletý najviac naviazaný (čo sa prejavilo počas trvania výchovného opatrenia) pričom matka prejavovala najväčší záujem o maloletého počas trvania výchovného opatrenia.

10/ Toto neodkladné opatrenie je dočasného charakteru a bude trvať do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 18P/48/2023.

11/ Toto uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je s poukazom na § 367 ods. 4 CMP vykonateľné jeho vyhotovením, t.j. dňa 14.09.2023.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Dolný Kubín (§ 357 písm. d/, § 362 ods. 1 CSP) písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštalácie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštalácie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštalácie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštalácie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).